

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RТА MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI

TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI

O'RGANILAYOTGAN MAMLLAKAT TABIIY VA IQTISODIY
GEOGRAFIYASI (POKISTON)

FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 200000 – San'at va gumanitar fanlar

Ta'lim sohalari:

220000 – Gumanitar fanlar

230000 - Tillar

Ta'lim yo'nalishlari:

60230100 – Filologiya va tillarni o'qitish (sharq tillari bo'yicha)

60230200 – Tarjima nazariyasi va amaliyoti (sharq tillari bo'yicha)

60220300 – Tarix (Sharq mamlakatlari va mintaqatlari bo'yicha)

2

John

John

7

Fan/modul kodи	O'quv yili	Semestr	ECTS - Kreditlar
Fan/modul turi	Ta'lim tili		2
Majburiy	O'zbek		2
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1. O'rganilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiyasi (Pokiston)	30	30	60
2. I. Fanning mazmuni			
O'quv dasturi "Sharq mamlakatlari iqtisodiyoti" kafedrasida ishlab chiqilgan va 20 <u>21</u> -yil " <u>26</u> " – <u>08</u> dagi " <u>1</u> "-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.	Fanni o'qitishdan maqsad – talabalarda tabiiy va iqtisodiy jarayonlarning makon omili to'g'risidagi bilmlar tizimini shakllantirish, Pokiston tabiiy va iqtisodiy geografiyasining o'ziga xos xususiyatlari, ushu xususiyatlarning mamlakatlar ijtimoiy-iqtisodiy rivojanishida tutgan o'mi va rolini tahli qila olishi ko'nikmasini rivojlantrishidan iborat.	Fanning vazifasi – talabalarda zamonaviy dunyo, Pokistomning jahon xo'jaligida tutgan o'mni va roli to'g'risida yaxlit tasavvurni, shuningdek, zamonaviy geografik makonni huqudiy tashkil etishning turli-tumanligi va tizimligi haqidagi bilmlarni shakllantirish, o'rganilayotgan mintaqqa mamlakatlar tabiiy va iqtisodiy geografiyasini to'g'risidagi tasavvurni chuqurlashtirish, tipologik yondoshuv asosida qelabalarning o'rganilayotgan mamlakat geografiyasini va ularning jahon xo'jaligidagi roli to'g'risidagi bilmlar bilan qurollantirishdan iborat.	
II. Asosiy nazar qism (ma'ruza mashg'ulotlari)			
II.I. Fan tarkibiga quyidagi navzular kiradi:			
1-mavzu. "O'rganilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiysi (Pokiston)" fanga kirish			
O'quvchisi.	"O'rganilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiyasini (Pokiston)" fanining predmeti va uslublari, ob'ekti va sub'ekti. Fanning asosiy tushunchalarini atamalar. Geografik joylashuv va uning turlari. Iqtisodiy geografiyaning joylashuv xususiyatlari va tahlii usullari.		
2-mavzu. Pokistomning geografik joylashuvini va tabiiy-resurs salohiyati			
Jo'raev T.T. – TDSHU, "Sharq mammalakatlari iqtisodiyoti" kafedrasi professor (turdoch OTM)	Pokistomning ma'muriy-hududiy tuzilishi va geografik joylashuvini xususiyatlari. Pokistomning asosiy ko'rsatkichlari. Tabiiy resurslarning Pokiston iqtisodiyotidagi roli. Foydali qazilmalar geografiyasini.		
3-mavzu. Pokistomning aholi geografiyasini			
Hoshimov P.Z. – O'zMU, "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (turdoch OTM).	Pokistomning aholisi soni, tarkibi va joylashuvini. Pokistom aholisining tabiiy va mexanik harakati xususiyatlari. Pokistonda davlatning demografik siyosati yo'nalishlari.		

13. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
14. www.tradingeconomics.com
15. https://unctadstat.unctad.org – Savdo va rivojanish bo'yicha BMT konferensiysi sayti
16. http://izgeo.uz – O'zbekiston geograflari jamiyatni sayti
17. http://geographer.ru
18. www.tuik.gov.tr
19. https://www.tcmb.gov.tr
7.
O'quv dasturi "Sharq mamlakatlari iqtisodiyoti" kafedrasida ishlab chiqilgan va 20 <u>21</u> -yil " <u>26</u> " – <u>08</u> dagi " <u>1</u> "-sonli bayonnomasi bilan ma'qullangan.
O'quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti Kengashining 20 <u>21</u> -yil " <u>28</u> " – <u>08</u> dagi " <u>1</u> "-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8. Fan/modul uchun ma'sullar:
Azizova F.V. – TDSHU, "Sharq mammalakatlari iqtisodiyoti" kafedrasi o'qituvchisi.
9. Taqrizchilar:
Jo'raev T.T. – TDSHU, "Iqtisodiyot" kafedrasi professori, iqtisod fanlari doktori, professor (turdoch OTM)
Hoshimov P.Z. – O'zMU, "Iqtisodiyot nazariyasi" kafedrasi dotsenti, iqtisod fanlari nomzodi, dotsent (turdoch OTM).

<p>4-mavzu. Pokiston iqtisodiyoti tarmoqlari geografiyasi</p> <p>Pokiston iqtisodiyotining tarmoq tuzilishi. Sanoatning Pokiston iqtisodiyotidagi ahamiyati, tarkbi va rivojanish darjası. Pokistomning qayta ishlash sanoati. Pokistomning qishloq xo'jaligi geografiyasi: rivojanishi va joylashishining ijtimoiy-iqtisodiy omillari. Qishloq xo'jaligining asosiy tarmoqlari. Pokistonda oziq-ovqat xavsizligi muammosi.</p> <p>5-mavzu. Pokistomning transport va tashqi iqtisodiy aloqaları geografiyasi</p> <p>Pokiston transport tizimining milliy iqtisodiyot rivojanishida tutgan o'mni va rivojanish xususiyatlari. Transport turfan, xalqaro va ichki transport. Tashqi iqtisodiy aloqalar geografiyasi va uning tarkibi.</p> <p>III. Amaliy mashg'ulotlari buyicha ko'rsatma va tavsiyalar</p> <p>Amaliy mashg'ulotlari uchun quyidagi mavzular tavsija etildi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Organilayotgan mamlakat tabiiy va iqtisodiy geografiyasi (Pokiston)" fanning boshqa fanlar bilan aloqadorligi 2. Jahon tabiiy va iqtisodiy xaritasi bilan ishlash 3. Aholining irqiy, etno-lingivistik va konfessional tarkibi 4. Pokistonda qayta ishlash sanoati rivojanishi va joylashishidagi yangi tendensiyalar 5. Pokiston tashqi iqtisodiy aloqalarining asosiy yo'nalishlari <p>IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar</p> <p>Mustaqil ta'lim uchun tavsija etiladigan mavzular:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hudud tushunchasi, alohida resurs sifatida hududning ahamiyati. 2. Pokistomning iqtisodiy-geografik joylashuvni 3. Pokistonda aholi joylashuvining asosiy jihatlari va xususiyatlari 4. Pokistonda sanoat rivojanishining tabiiy resurs salohiyati. Pokiston qishloq xo'jaligi rivojanishida tabiiy shart-sharoitlarning o'mni va ahamiyati 5. Pokistomning xalqaro transport tizimi rivojanishida tutgan o'mni <p>3. V Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)</p> <p>Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pokiston tabiiy va iqtisodiy geografiyasingining asosiy tushunchalari va atamalari, kursning boshqa fanlar bilan aloqalarini, tabiiy va iqtisodiy geografiyaning nazariy asoslarini haqida <i>tasavvur va bilinga ega bo'lishi</i>; • Pokiston tabiiy va iqtisodiy geografiyasi xususiyatlarini bilish; o'rganilayotgan mintqa mammakattarinining iqtisodiy-geografik rivojanishini tahliq qilish uchun axborotlar, statistik ma'lumotlarni izlab topish, saralash va ulardan foydalananish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i>; • iqtisodiy-geografik jarayonlarni tahliq qilish usullarini qo'llash, Pokiston aholisi, iqtisodiyot tarmoqlari, transporti, tashqi iqtisodiy aloqalarini rivojanishini tahlil qila olish malakasiga <i>ega bo'ishi</i> kerak.

<p>4. VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <ul style="list-style-type: none"> •ma'ruzalar; •interfaol keys-stadilar; •seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); •guruhlarda ishlash; •taqdinotlarni qilish; •individual loyihalar; •jamoa bo'sib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar. <p>5. VII. Kredittarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid nazary va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayontar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllari berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakununi nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.</p> <p>6. Asosiy adabiyotlar</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Azirova F.V. Xorijiy Sharq mamlakatlari geografiyasi: I. Il qism; o'quv qo'llanna – T.: 2011. 2. Abdalova Z.T., Tojeva Z.N. Iqtisodiy geografiya: o'quv qo'llanna - T.: "Moliya", 2013 – 219 b. 3. Экономическая и социальная география мира. В 2 т. Т. 1: Учебник для бакалавров / И. А. Родионова. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 431 с. 4. Mirziyoyev Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birlgilikda barpo etamiz. – T.: "O'zbekiston", 2016. - 56 b. 5. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oljanob xalqimiz bilan quramiz. – T.: "O'zbekiston", 2017. - 488 b. 6. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo'limizni qatiyat bilan davom etirib, yangi bosqichga ko'taramiz. 1-jild. /Sh.M.Mirziyoyev. – T.: O'zbekiston, 2017. – 592 b. 7. Mirziyoyev Sh.M. Halqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliv bahodir 2-jild. /Sh.M.Mirziyoyev. – T.: O'zbekiston, 2018. – 512 b. 8. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' halqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. 3-jild. /Sh.M.Mirziyoyev. – T.: O'zbekiston, 2019. – 400 b. 9. Bavinova E.B. Экономическая и социальная география мира: учеб. Посоbие для студентов вузов /E.B. Bavinova. – 2-изд., перераб. и доп. – M.: Гардарики, 2006. – 175 c. 10. Экономическая и социальная география мира. В 2 т. Т. 1: Учебник для бакалавров / И. А. Родионова. – 2-е изд., испр. и доп. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 431 с. 11. World Population Prospects 2019. United Nations New York, 2019. – 46 p. 12. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portalini <p>Axborot manbałari</p>
--